

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

03 квітня 2025 року

Київ

№ 42

Про затвердження Змін до Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні

Відповідно до статей 7, 15, 33, 33¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, з метою вдосконалення організації перевезення цінностей банків в Україні Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами) (далі – Зміни), що додаються.

2. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім підпункту 1 пункту 8, пункту 9 Змін, які набирають чинності з 01 червня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 50

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
03 квітня 2025 року № 42

Зміни до Інструкції з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні

1. У пункті 4 розділу I:

1) у підпункті 16:

в абзаці другому слова “, між банками та їх філіями, відділеннями” виключити;

підпункт після абзацу другого доповнити новим абзацом третім такого змісту:

“між банками та їх філіями, відділеннями;”.

У зв’язку з цим абзаци третій – восьмий уважати відповідно абзацами четвертим – дев’ятим;

підпункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“між підрозділами уповноваженої організації;”;

2) в абзаці першому підпункту 17 слова “(перепідготовка, підвищення кваліфікації)” замінити словами “, перепідготовка, підвищення кваліфікації”;

3) підпункт 18 викласти в такій редакції:

“18) підрозділ інкасації – структурний підрозділ (центр, департамент, управління, відділ, сектор, дільниця) у структурі банку або юридичної особи та інші підрозділи, що входять до його складу і виконують функції з інкасації та перевезення цінностей;”;

4) пункт після підпункту 25 доповнити новим підпунктом 25¹ такого змісту:

“25¹) уповноважена організація – організація, яка здійснює виплату і доставку пенсій та грошової допомоги за місцем фактичного проживання одержувачів у межах України та згідно із законодавством України має право надавати такі послуги;”.

2. У розділі III:

1) пункт 12 викласти в такій редакції:

“12. Підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації працівників підрозділів інкасації здійснюються в навчальних закладах або за місцем роботи в банках, інкасаторських компаніях за відповідною програмою навчання, погодженою Національним банком.”;

2) пункт 17 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“15) виконання інших завдань з інкасації та перевезення цінностей, визначених у положенні про підрозділ інкасації банку.”;

3) у пункті 17¹:

у підпункті 9 слова “в інкасаторській компанії” замінити словами “юридичної особи”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“14) виконання інших завдань з інкасації та перевезення цінностей, визначених у положенні про підрозділ інкасації юридичної особи.”;

4) у другому реченні абзацу восьмого пункту 20 слова “і мають єдину наскрізну нумерацію для банку (юридичної особи)” виключити;

5) в абзаці другому пункту 23 слова “поліції охорони Міністерства внутрішніх справ України” замінити словами “правоохоронних органів, чи охоронної компанії та/або іншої компанії, яка згідно з укладеним договором з банком (юридичною особою) невідкладно здійснює інформування працівників правоохоронних органів/охоронних компаній про надходження сигналу тривожного сповіщення для подальшого реагування”;

б) пункт 25 після слів “постійний зв’язок,” доповнити словами “носити формений одяг”.

3. В абзаці третьому пункту 30 розділу IV:

1) слова “та нумізматичної” замінити словами “, сумнівних банкнот (монет) національної валюти та сумнівних банкнот іноземної валюти, а також нумізматичної”;

2) цифри “10” замінити цифрами “20”.

4. У пункті 40 розділу VI:

1) в абзаці першому:

слова “має право” замінити словами “(юридична особа) зобов’язаний(а)”;

слова “між філіями, відділеннями банку та до пунктів обміну валют, банкоматів і у зворотному напрямку” виключити;

2) в абзаці шостому:

слово “додаткове” виключити;
абзац доповнити словами “та перевезення цінностей підрозділів уповноваженої організації”.

5. Пункт 52 розділу VII доповнити новим абзацом такого змісту:
“Національний банк має право відображати в описі цінностей номер індикаторної пломби у вигляді штрихкоду.”.

6. Пункт 69 розділу VIII після слова “особи” доповнити словами “за необхідності”.

7. У розділі IX:

1) назву розділу викласти в такій редакції:
“IX. Перевезення цінностей”;

2) пункт 74 викласти в такій редакції:
“74. Підрозділи інкасації банків (юридичних осіб) здійснюють перевезення цінностей, визначені в абзацах другому, п’ятому – сьомому підпункту 16 пункту 4 розділу I цієї Інструкції, з використанням доручення на перевезення цінностей та описів цінностей в національній/іноземній валюті або супровідного касового ордера до сумки з цінностями згідно з порядком, визначеним у Положенні про інкасацію, та на підставі договорів, укладених відповідно до законодавства України і вимог цієї Інструкції.

Банк (юридична особа) має право не використовувати доручення на перевезення цінностей, якщо вивезення цінностей з банку (юридичної особи) здійснюється власним підрозділом інкасації з використанням інших документів і такий порядок передбачено в Положенні про інкасацію.”;

3) розділ після пункту 74 доповнити новим пунктом 74¹ такого змісту:
“74¹. Банк за наявності боксу інкасації зобов’язаний забезпечити проведення завантаження/розвантаження цінностей до/з оперативного автотранспорту в боксі інкасації.

Банк за неможливості розміщення оперативного автотранспорту в боксі інкасації або, якщо немає боксу інкасації в підрозділах, де здійснюється оброблення готівки на автоматизованих системах оброблення готівки, зобов’язаний організувати охорону місця проведення вантажних робіт із цінностями та вжити заходів щодо виключення можливості доступу сторонніх осіб до цього місця та можливості зовнішнього спостереження за процесом проведення вантажних робіт із цінностями, якщо стосовно місця проведення вантажних робіт із цінностями є можливість здійснити такі заходи.”;

4) пункт 75 викласти в такій редакції:

“75. Договір на перевезення цінностей, крім основних та додаткових умов, має містити вимоги щодо:

1) способу ідентифікації особи інкасатора, який отримує цінності;

2) повноваження інкасатора для здійснення цієї операції;

3) порядку приймання (здавання) цінностей інкасаторами власного підрозділу інкасації банку або іншого банку (юридичної особи), включаючи наявність пошкоджених упаковок з цінностями;

4) визначення документів, що використовуються під час перевезення цінностей;

5) урегулювання інших питань, пов'язаних з організацією та здійсненням перевезення цінностей.”.

8. У розділі X:

1) розділ після пункту 79 доповнити двома новими пунктами 79¹, 79² такого змісту:

“79¹. Банк (юридична особа) під час проведення інкасації має право згідно з порядком, визначеним у Положенні про інкасацію використовувати примірники супровідного касового ордера до сумки з цінностями, що роздруковуються у формі чека з мобільного терміналу, на якому зазначається:

1) назва документа (супровідний касовий ордер до сумки з цінностями);

2) дата роздрукування та номер чека;

3) найменування відправника цінностей;

4) рахунок IBAN (для цінностей, отриманих від клієнтів);

5) джерело надходження готівки (для цінностей, отриманих від клієнтів);

6) суму вкладеної готівки цифрами та словами;

7) номер сумки з цінностями (номер сейф-пакета, пломби мішка, касети);

8) найменування банку (юридичної особи), що проводить інкасацію;

9) особа, яка здала цінності (прізвище, ініціали, підпис);

10) особа, яка отримала цінності (посада, прізвище, ініціали, підпис).

Супровідний касовий ордер у вигляді чека мобільного терміналу може додатково містити іншу інформацію, яка міститься у формі супровідного касового ордера до сумки з цінностями, визначену в додатку 7 до цієї Інструкції.

79². Акт про розбіжності за необхідності складається як окремий документ, що повинен відповідати вимогам, визначеним у додатку 7 до Інструкції, та мати посилання на дату роздрукування і номер чека з мобільного терміналу.”;

2) у підпункті 2 пункту 80 слова “його повноважень” замінити словами “повноважень інкасатора”.

9. У додатках до Інструкції:

1) додаток 5 викласти в такій редакції:

“Додаток 5
до Інструкції з організації інкасації
коштів та перевезення валютних
цінностей банків в Україні
(підпункт 2 пункту 38 розділу VI)
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 03 квітня 2025 року № 42)

_____
(найменування відправника)
“ ___ ” _____ 20__ року

_____
(найменування одержувача)

Опис № _____
цінностей у національній валюті України, що перевозяться

Відповідно до _____
(зазначити документ, на підставі якого здійснюється операція)
від “ ___ ” _____ 20__ року № _____ відправляємо через старшого
бригади / начальника групи інкасації _____
(прізвище, ініціали)

з _____
(зазначити: резервних фондів, запасів готівки у сховищах, оборотної каси,
операційної каси)

_____
(зазначити: придатні банкноти, обігові, пам’ятні та інвестиційні монети,
зношені, значно зношені, з дефектом виробника банкноти, монети¹)

№ з/п	Пам'ятні та інвестиційні монети		Номінал		Сума (грн, коп.)	Найменування упаковки місця (мішок, касета, мішечок, блок з роликami, коробка з банкнотами / монетами, палета з банкнотами тощо)	Кількість місць	Номер мішка для банкнот	Номер (код) відбитка пломбіра, номер індикаторної пломби, яким опломбовано мішок, касету, ідентифікаційний номер пломбувальної стрічки, пломби-наклейки
	код	назва	банкноти	монети (грн / коп.) ²					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									

Усього _____
(сума цифрами та словами)

Здали матеріально
відповідальні особи
(відповідальні особи):

Цінності прийняла
бригада / група
інкасації:

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

-----Зворотний бік-----

Розписка

“___” _____ 20__ року зазначені в описі цінності, що відправлені через старшого бригади / начальника групи інкасації _____, (прізвище, ініціали)
на суму _____
(сума цифрами і словами)

прийнято.

Приймання цінностей проведено з перевіркою _____
(зазначити: поаркушно, поштучно,

за пачками і корінцями, за кружками, роликами, блоками, мішками, касетами, коробками з банкнотами / монетами, палетами з банкнотами та написами на ярликах до мішків, касет, коробок з банкнотами / монетами, палет з банкнотами)

Прийняли матеріально
відповідальні особи
(відповідальні особи):

Цінності здала
бригада / група
інкасації:

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

_____ (ініціали, прізвище)
(особистий підпис)

Касети в кількості _____ штук
(кількість цифрами та словами)

прийнято.

Зазначені в описі цінності повернуто відправнику _____

_____ (номер, дата акта, підписи відповідальних осіб)

М. П. (за потреби)

¹ Друкуються зазначені в описі види банкнот / монет.

² У разі необхідності зазначається потрібне.

Пояснення до заповнення опису цінностей у національній валюті Україні, що перевозяться

1. Колонки 2, 3 таблиці формуються та роздруковуються лише для пам'ятних та інвестиційних монет.
2. У колонках 4, 5 таблиці друкуються наявні номінали банкнот / монет (обігових, пам'ятних та інвестиційних), що відправляються.
3. Колонка 9 таблиці заповнюється за потреби.
4. У колонці 10 таблиці номери індикаторних пломб, ідентифікаційні номери пломбувальних стрічок, пломб-наклейок можуть не зазначатися, якщо приймання / здавання цінностей відправником та одержувачем здійснюється з використанням автоматизованої системи обліку готівки, яка забезпечує зчитування інформації з QR-кодів цих номерів та здійснює автоматичне звіряння її з даними на супровідних документах та з даними, збереженими в цій системі.
5. Таблиця за потреби може доповнюватися новими рядками залежно від кількості номерів індикаторних пломб, що необхідно занести в колонку 10 таблиці.
6. Розписка на зворотному боці опису цінностей може не заповнюватися, якщо приймання / здавання цінностей відправником та одержувачем здійснюється з використанням автоматизованої системи обліку готівки, яка забезпечує зчитування інформації з QR-кодів, нанесених на упаковку з цінностями, і здійснює автоматичне звіряння її з даними, зазначеними на супровідних документах, та з даними, збереженими в цій системі, та за умови, якщо немає порушення цілісності упаковки з цінностями.

Пояснення до заповнення опису цінностей в паперовому виді не роздруковуються.”;

- 2) у додатку 6 слово “_____” замінити словами “_____ (ініціали, прізвище)”;
(підпис) (особистий підпис)

- 3) у пункті 6 пояснення до додатка 7 слова “містити поля, що є обов'язковими для заповнення” замінити словами “відповідати вимогам, визначеним у пункті 79¹ розділу X цієї Інструкції”.